O'ZBEKISTON RESPUBLIKASI
OLIY TA'LIM, FAN VA INNOVATSIYALAR VAZIRLIGI
SHAROF RASHIDOV NOMIDAGI SAMARQAND DAVLAT UNIVERSITETI
KIMYO FAKULTETI

Ro'yxatga olindi: № BD-60530100 2024 yil "10" 12		**"TASDIQLAYMAN"** SamDU rektori: ________ R.I.Xalmuradov 2024 yil "__" ________

UZLUKSIZ TA'LIMDAGI TENDENSIYALAR VA ZAMONAVIY YONDASHUVLAR

Bilim sohasi:	**500 000-Tabiiy fanlar matematika va statistika**
Ta'lim sohasi:	**530 000-Fizika va tabiiy fanlar**
Ta'lim yo'nalishi:	**60530100- Kimyo**

Fan/modul kodi UTT1704		O‘quv yili 2027-2028	Semestr 7	ECTS – Kreditlar 4	
Fan/modul turi Majburiy		Ta’lim tili O‘zbek		Haftadagi dars soatlari 4	
1.	Fan nomi		Auditoriya mashg‘ulotlari (soat)	Mustaqil ta’lim (soat)	Umumiy (soat)
	Uzluksiz ta’limdagi tendensiyalar va zamonaviy yondashuvlar		30 30	66	120

Fanning maqsadi (FM)	
FM1	**I. FANNING MAZMUNI** **Fanni o‘qitishdan maqsad** – uzluksiz ta’limdagi tendensiyalar va zamonaviy yondashuvlar bilan tanishtirish, ta’lim sohasidagi global chaqiriqlar va ta’lim siyosatining ustuvor yo‘nalishlarini tahlil qilish va baholay olishga o‘rgatishdan iborat. **Fanning vazifalari** – talabalarni ta’lim sohasini modernizatsiyalashning asosiy yo‘nalishlarini bilan tanishtirish; ta’limdagi xalqarolashuv va globallashuvning o‘ziga xos xususiyatlarini tahlil qilishga o‘rgatish; maktabgacha, umumiy o‘rta, professional va oliy ta’limdagi yangioanishlarni o‘zlashtirish, ta’lim amaliyotiga qo‘llay olish malakasini shakllantirish; kompetensiyaviy yondashuv asosida ta’lim sifatini baholashga doir ilg‘or xorijiy tajribalarni o‘zlashtirish va samarali qo‘llash olish layoqatini shakllantirish; ta’lim qonunchiligini modernizatsiyalashning zaruriy shart – sharoitlarini to‘liq o‘zlashtirish; talabalarning amaliy faoliyatida olgan bilim, ko‘nikmalarini kasbiy faoliyatida qo‘llash olishiga erishish.

Fan mazmuni	
II. Asosiy nazariy qism (ma’ruza mashg‘ulotlari) **II.I. Fan tarkibiga quyidagi mavzular kiradi:**	
Mashg‘ulotlar shakli: ma’ruza (M)	
M1	**Ta’lim siyosati.** Ta’lim sohasidagi global chaqiriqlar va Ўzbekistonda ta’lim

Sharof Rashidov nomidagi Samarqand davlat universitetining bakalavriat ta'lim yo'nalishlari uchun Pedagogika va umumiy psixologiya kafedrasi dotsenti Jum'azoda Malika tomonidan "Inklyuziv ta'lim. Gospital pedagogika" fani bo'yicha tayyorlangan fan dasturiga

TAQRIZ

Sharof Rashidov nomidagi Samarqand davlat universiteti, Umumiy pedagogogika va psixologiya kafedrasi o'qituvchisi M. Jum'azoda tomonidan ishlab chiqilgan fan dasturi tasdiqlangan o'quv rejada to'g'ri keladi.

"Inklyuziv ta'lim. Gospital pedagogika" fanidan tayyorlangan fan dasturi o'quv rejada ko'rsatilgan soatlar asosida tuzilgan bo'lib, bu fanni o'qitishdan maqsad - Pedagogik ijodkorlik va uning o'ziga xosligi, zehn va pedagogik tafakkur, pedagogik izlanish, innovatsion faoliyat va innovatsion salohiyat, impirik ma'lumotlar, misollar va ilyustratsiyalar, ilmiy dalillar, ilmiy bilimlarning tarkibi, ilmiy dalillarning o'ziga xos xususiyatlari kabi bilimlar bazasiga ega bo'ladi.

Shuning bilan birga o'qituvchi bo'lganda mutaxasislik fanidan dars berayotganda o'quvchilarga pedagogik texnologiya, pedagogik mahorat bilan, o'quvchilarga sodda va oson qilib tushintirishda bilim va ko'nikmaga ega bo'lib, pedagogik mahorat shakllanadi.

Maruza va seminar mashg'ulotlar mavzulari mazmuni jihatdan to'g'ri ketma-ketlikda tuzilgan bo'lib, Umumiy pedagogikani o'rganishdagi bilim va ko'nikmalarga ega bo'lish uchun yetarli darajada ma'lumotlar bilan qamrab olingan. Talaba mustaqil ishni tayyorlashda mazkur fanning muayyan o'ziga xosliklarini hisobga olgan holda darslik va o'quv qo'llanmalardan foydalanib, barcha mavzularni o'rganish, tarqatma materiallar bo'yicha ma'ruza qismlarini o'zlashtirish shakllaridan foydalanish tavsiya etilgan.

Jum'azoda Malika "Inklyuziv ta'lim. Gospital pedagogika" fanidan tayyorlangan fan dasturi kunduzgi ta'lim yo'nalishining talabalari uchun ta'lim berishda foydalanish mumkin deb hisoblayman va tasdiqlashga tavsiya etaman.

Samarqand davlat universiteti

pedagogika fanlari nomzodi, prof: K. Xasanova

K. Xasanova ning imzosini tasdiqlayman
Sharof Rashidov nomidagi SamDU xodimlar bo'limi boshlig'i [illegible]

	siyosatining yo'nalishlari va asosiy prinsiplari. Xorijiy davlatlarda ta'limni modernizatsiyalash jarayonlari. Yevropada oliy maktabni isloh qilish tamoyillari va ta'lim sohasidagi integratsion jarayonlarning o'zaro aloqadorligi. Rivojlangan davlatlarda ta'lim siyosati yo'nalishlari.
M2	**Ta'limning xalqarolashuvi va globallashuvi.** Ta'limning xalqarolashuvi va globallashuvi tendensiyalari va o'ziga xosliklari. Oliy ta'limga qo'yilayotgan yangi talablar. Oliy ta'lim tashkilotlari faoliyatini baholash bo'yicha xalqaro reyting agentliklari .
M3	**Maktabgacha, umumiy o'rta, professional ta'limning mavjud holati, muammolari rivojlanish yo'nalishlari** Maktabgacha ta'lim va maktabga tayyorlash. Umumiy o'rta ta'lim. Professional ta'lim. Yevropa davlatlarida umumiy o'rta va professional ta'limni modernizatsiyalashning asosiy yo'nalishlari.
M4	**Oliy ta'limdagi o'zgarishlarning asosiy yo'nalishlari** Xorijiy davlatlarda zamonaviy oliy ta'lim holatining umumiy tavsifi. Xorijiy davlatlarda oliy ta'lim dasturlarini ishlab chiqishning umumiy tamoyillari va qabul jarayonlarini tashkil etish shart – sharoitlari. Pedagogik ta'limni tashkil etish. Germaniyada va Fransiyada oliy ta'limni modernizatsiyalashning asosiy yo'nalishlari.
M5	**Oliy ta'limdan keyingi ta'lim va ilmiy – pedagogik kadrlash tayyorlash** Xorijiy davlatlarda oliy ta'limdan keyingi ta'lim dasturlari va malaka talablari. Doktorantura tuzilmasi va shakllari. Doktoranturani isloh qilish muammolari va istiqbolllari. Ilmiy tadqiqot faoliyatini rag'batlantirish mexanizmlari: muammolar va yechimlar. Ilmiy tadqiqot metodologiyasi. Dissertatsiyaga qo'yilgan OAK talablari.
M6	**Ta'lim sifatini baholash va nazorat qilish** Ta'lim sifatini baholashning umumiy tamoyillari va zamonaviy yoondashuvlarning o'ziga xosliklari. Kompetensiya ta'lim rivojining ustuvor yondashuvi sifatida. Ta'lim sifatini baholashga doir milliy tizimlarning o'ziga xosliklari. Ta'lim sifatini baholash ko'rsatkichlari va shakllarining xalqarolashuvi. Oliy ta'lim sifatini baholash bo'yicha xalqaro infrastrukturalarni shakllantirish.
M7	**PIRLS, TIMSS, PISA, EGRA, EGMA xalqaro baholash - dasturlari** PIRLS xalqaro baholash dasturi to'g'risida asosiy ma'lumotlar. PIRLS xalqaro baholash dasturi mazmun mohiyati, o'tkazilish tarixi. TIMSS xalqaro baholash dasturi to'g'risida asosiy ma'lumotlar. TIMSS xalqaro baholash dasturi mazmun mohiyati, o'tkazilish tarixi.

	PISA xalqaro baholash dasturi to'g'risida asosiy ma'lumotlar. Xalqaro baholash dasturi mazmun mohiyati, o'tkazilish tarixi. EGRA xalqaro baholash dasturi to'g'risida asosiy ma'lumotlar. EGRA xalqaro baholash dasturi mazmun mohiyati, o'tkazilish tarixi. EGMA xalqaro baholash dasturi to'g'risida asosiy baholash dasturi mazmun mohiyati, ma'lumotlar. EGMA xalqaro baholash dasturi mazmun mohiyati, o'tkazilish tarixi.
M8	**STEAM ta'lim texnologiyasi va loyihalashtirish** TALIS xalqaro baholash dasturining standartlarida (FrameVork) qayd etilgan kompetensiyalar mazmun mohiyati. STEAM ta'lim texnologiyasining mazmun va mohiyati. Umumiy o'rta ta'limda STEAM ta'lim texnologiyaidan foydalanish zaruriyati. Umumiy o'rta ta'limda STEAM ta'lim texnologiyasining ahamiyati. Loyiha va rejalashtirishning mohiyati. Pedagogik jarayonni loyihalashtirishning tamoyillari. STEAM ta'lim texnologiyasini tadbiq etishda loyihalardan foydalanish.
M9	**Ta'lim** qonunchiligi modernizatsiyasi Rivojlangan davlatlarda ta'lim qonunchiligi modernizatsiyasining shart – sharoitlari va asosiy yo'nalishlarining umumiy tavsifi. Bolon jarayonlariga Yevropa davlatlari ishtirokining me'yoriy – huquqiy ta'minoti. Fransiyada ta'limni kodifikatsiyalash tajribasi.
M10	**Uzluksiz ta'lim tizimini rivojlantirishda pedagogik innovatsiyalar** Ta'lim innovatsiyalari, ta'lim jarayonini tashkil etishda innovatsion yondashuvlar. Kredit – modul tizimida o'qitishning o'ziga xos xususiyatlari. Hamkorlikka asoslangan o'qitish texnologiyalari. SHaxsga yo'naltirilgan ta'lim.
M11	**Pedagogikaning taraqqiyot yo'nalishlari** Zamonaviy pedagogikaning taraqqiyoti. San'at pedagogika. Teatr pedagogikasi. Tibbiyot pedagogikasi. Neyropedagogika. Musiqa pedagogikasi. Androgogika. Geronto (keksalar) pedagogika. Gospital pedagogikasi.
M12	**Iqtisodiy rivojlangan dalatlarda ta'lim tizimi. Xorij va O'zbekiston ta'lim tizimi integratsiyasi** Rivojlangan xoriy davlatlarida ta'lim tizimining o'ziga xosligi. O'zbekiston Respublikasi ta'lim tizimining xorijiy davlatlar ta'lim tizimi bilan uyg'unligi. Xalqaro hamkorlik aloqalari.

Sharof Rashidov nomidagi Samarqand davlat universitetining bakalavriat ta'lim yo'nalishlari uchun Pedagogika va umumiy psixologiya kafedrasi dotsenti Jum'azoda Malika tomonidan "Inklyuziv ta'lim. Gospital pedagogika" fani bo'yicha tayyorlangan fan dasturiga

TAQRIZ

"Inklyuziv ta'lim. Gospital pedagogika" fanidan tuzilgan fan dasturi Sharof Rashidov nomidagi Samarqand davlat universitetining bakavriat ta'lim yo'nalishlari talabalari uchun o'quv rejasi asosida tayyorlangan.

Fan dasturiga ajratilgan soatlarga quyidagi holda mashg'ulotlar uchun alohida mavzular ajratilgan bo'lib, umumiy holda rejada ko'rsatilgan soatlarning hajmini ko'rsatilgan. Maruza va seminar mashg'ulotlar mavzulari mazmuni jihatdan to'g'ri ketma-ketlikda tuzilgan bo'lib, pedagogikani o'rganishdagi bilim va ko'nikmalarga ega bo'lish uchun yetarli darajada ma'lumotlar bilan qamrab olingan. Talaba mustaqil ishni tayyorlashda mazkur fanning muayyan o'ziga xosliklarini hisobga olgan holda darslik va o'quv qo'llanmalardan foydalanib, barcha mavzularni o'rganish, tarqatma materiallar bo'yicha ma'ruza qismlarini o'zlashtirish shakllaridan foydalanish tavsiya etilgan.

Bu fanni o'zlashtirish natijasida talabada pedagogika faniga qiziqish, pedagogik mahorat shakllanadi. Pedagogik ijodkorlik va uning o'ziga xosligi, zehn va pedagogik tafakkur, pedagogik izlanish, innovatsion faoliyat va innovatsion salohiyat, impirik ma'lumotlar, misollar va ilyustratsiyalar, ilmiy dalillar, ilmiy bilimlarning tarkibi, ilmiy dalillarning o'ziga xos xususiyatlari kabi bilimlar bazasiga ega bo'ladi. Shuning bilan birga o'qituvchi bo'lganda mutaxasislik fanidan dars berayotganda o'quvchilarga pedagogik texnologiya, pedagogik mahorat bilan, o'quvchilarga sodda va oson qilib tushintirishda bilim va ko'nikmaga ega bo'ladi.

Pedagogika va umumiy psixologiya kafedrasi o'qituvchisi Mexrubon Berdimurodova tomonidan tayyorlangan "Inklyuziv ta'lim. Gospital pedagogika" fan dasturidan bakalavriat ta'lim yo'nalishi talabalariga ta'lim berishda foydalanish mumkin deb hisoblayman va foydalanishga tavsiya etaman.

O'zbekiston-Finlandiya pedagogika instituti
professori, pedagogika fanlari doktori __________ N.Shodiyev

	1. www.history.ru 2. www.natura.com 3. www.archeology.ru 4. www.archeology.com 5. https://uz.warbletoncouncil.org/arqueologia https://education.nationalgeographic.org/resource/archaeology/ https://www.saa.org/about-archaeology/what-is-archaeology https://www.nps.gov/subjects/archeology/index.htm https://www.amnh.org/explore/ology/archaeology/what-is-archaeology http://www.ziyonet.uz/
.	Fan dasturi Sh.Rashidov nomidagi Samarqand davlat universiteti Kengashining 2024 yil "24" avgust dagi 1 -son bayonnomasi bilan ma'qullangan.
.	**Fan/modul uchun mas'ullar:** **Jum'azoda M.** – Sharof Rashidov nomidagi SamDU, "Pedagogika va umumiy psixologiya" kafedrasi o'qituvchisi.
.	**Taqrizchilar:** Taqrizchilar: N. Shodiyev O'zbekiston-Finlandiya pedagogika institute Pedagogika kafedrasi professori, DSc. (+998 97 408 57 72) K.Xasanova- SamDU, "Pedagogika va umumiy psixologiya" kafedrasi mudiri, professor. (+998 93 342 53 53)

Rais – Normama[illegible]

Kafedra mudiri: **K. Hasanova**

Fakultet dekani: **A.Aymatov**

Sh. Rashidov nomidagi SamDU O'quv ishlari bo'yicha 1-prorektor: **A. S. Soleyev**

M13	Pedagogikaning taraqqiyot yo'nalishlari.
M14	Iqtisodiy rivojlangan davlatlarda ta'lim tizimi.
M15	AQSH, Buyuk Britaniya, YAponiya, Finlandiya dasturlarida ta'lim tizimi.
III. Amaliy mashg'ulotlar bo'yicha ko'rsatma va tavsiyalar: seminar (S) Amaliy mashg'ulotlar uchun quyidagi mavzular tavsiya etiladi.	
S1	Dunyoda ta'lim rivojining qiyosiy tahlili.
S2	Turli darajalarda ta'limni moliyalashtirish holati tendensiyalari.
S3	Boshlang'ich, umumiy o'rta, professional ta'lim tizimidagi o'zgarishlar.
S4	Bolon jarayonlari va uni ta'limni modernizatsiyalashdagi roli.
S5	Pedagoglarni kasbiy rivojlanishini baholashga doir yetakchi tendensiyalar.
S6	Ta'limni boshqarishning umumiy tamoyillari va mexanizmlari.
S7	Maktabdan tashqari ta'lim.
S8	Xalqaro ta'lim xizmatlari bozori.
S9	PISA ta'lim texnologiyalarining asoslarini maktab yoshdagi bolalarning rivojlantiruvchi muhitda shakllanish.
S10	STEAM ta'lim texnologiyasining asoslarini, maktab yoshdagi bolalarning rivojlantiruvchi muhitda shakllanishi.
S11	PIRLS, TIMS ta'lim texnologiyalarining asoslarini; maktab yoshdagi bolalarning rivojlantiruvchi shakllanishi.
S12	EGRA va EGRA xalqaro baholash dasturlari mazmun mohiyati, o'tkazilish tarixi.
S13	Pedagogikaning taraqqiyot yo'nalishlari.

S14	Iqtisodiy rivojlangan davlatlarda ta'lim tizimi.
S15	AQSH, Buyuk Britaniya, YAponiya, Finlandiya dasturlarida ta'lim tizimi.

IV. **Mustaqil ta'lim va mustaqil ishlar**

Mustaqil ta'lim uchun tavsiya etiladigan mavzular

№	Mustaqil ta'lim mavzulari
1.	Ta'limda zamonaviy texnologiyalar.
2.	Ijtimoiy jarayonlar va ta'lim.
3.	Kasbiy ta'lim mazmuni va texnologiyalari
4.	Maktabgacha ta'lim tizimini rivojlantirishning ustuvor yo'nalishlari
5.	Umumiy o'rta ta'lim maktablarida o'qitish jarayonlarini tashkil etishga doir zamonaviy yondashuvlar.
6.	Professional ta'limda dual o'qitish tizimini tatbiq etish istiqbollari
7.	Oliy ta'lim va Balon jarayonlari
8.	Tanqidiy pedagogika va ta'lim amaliyoti
9.	Innovatsion texnologiyalar ta'lim sifatini oshirish manbai sifatida
10.	Ta'lim sifati, ochiqligi va samaradorligini oshirish uchun nostandart qarorlardan foydalanish.
11.	Inklyuziv ta'lim tolorant muhitini yaratish resursi sifati.
12.	Zamonaviy ta'limda psixologik – pedagogik qo'llab – quvvatlashni rivojlantirish
13.	Elektron ta'lim rivojining yetakchi tendensiyalari
14.	Hayot davomida ta'lim muvaffaqiyat vositasi sifatida
15.	Oila va ta'lim

V. Fan o'qitilishining natijalari (shakllanadigan kompetensiyalar)

Fanni o'zlashtirish natijasida talaba:

Ta'lim sohasining asosiy yo'nalishlari to'g'risida bilimga ega bulishi;

Ta'limdagi xalqarolashuv va globallashuvning o'ziga xos xususiyatlarini tahlil qilishni, STEAM ta'lim texnologiyasini ta'lim-tarbiya jarayonida qo'llashda turli xil faoliyatlarni integratsiyalash ko'nikmalariga ega bo'lish;

Kompetensiyaviy yondashuv asosida ta'lim sifatini baholashga doir ilg'or xorijiy tajribalarni o'zlashtirish va samarali qo'llay olish layoqatiga, maktabgacha, umumiy o'rta, professional va oliy ta'limdagi yangilanishlarni o'zlashtirish, ta'lim amaliyotiga qo'llay olish malakalarga ega bo'lishi kerak.

3.	**VI. Ta'lim texnologiyalari va metodlari:** **Ma'ruzalar;** **Seminar ishlarni bajarish va xulosalash;** **Interfaol keys-stadilar;** **Blits-so'rov;** **Guruhlarda ishlash;** **Taqdimotlarni qilish;** **Jamoa bo'lib ishlash va himoya qilish uchun loyihalar.**
4.	**VII. Kreditni olish uchun talablar:** Fanga oid nazariy va uslubiy tushunchalarni to'liq o'zlashtirish, tahlil natijalarini to'g'ri aks ettira olish, o'rganilayotgan jarayonlar haqida mustaqil mushohada yuritish va joriy nazorat shakllari, hamda mustaqil ta'limda berilgan vazifa topshiriqlarni bajarish, yakuniy nazorat ishini topshirish

ADABIYOTLAR

ASOSIY ADABIYOTLAR:

1. Xodjaev B.X., CHoriyev A., Saliyeva Z.T. Pedagogik tadqiqotlar metodlogiyasi. Darslik. – T.:-Iqtisodiyot dunyosi, 2018.
2. Ro'ziyeva D.I., Tolipov Ў.Q., Pedagogik texnologiyalar va pedagogik mahorat. –T.:Innovatsiya – ziyo, 2019.
3. Tendensii razvitiya высshego obrazovaniya v mire i v Rosii. Analiticheskiy doklad – daydjest. Moskva 2021. 198 s.

QO'SHIMCHA ADABIYOTLAR:

4. Высщie obrazovaniya. Вызовы Bolonskogo protsessa i VTO/Pod.red. V.P.Kolesova, E.N.Jilsova, P.N.Lomanova, -M.:Ekonomicheskiy fakultet MGU, TEIS, 2007. -709 s.
5. Globalizatsiya: Контуrы XX1 veka. Ref.sb./RAN INEON. Sentr nauchno-inform. Issled. Globalnых i regionalnых probl. Otd Vostochnoy Evropы. – M.: 2004-264 s.
6. Vozrastnaya anatomiya, fiziologiya i gigiena: uchebnoe posobie/Kazan, KFU, 2013-166 s.
7. ebra Lich. Prikladnoy analiz povedeni: Metodiki inklyuzii uchashixsya s PAS. – M. – Operant. 2015. – 176 s.
8. Axrarova Z. Usmonboeva M. Ta'lim jarayonida didaktik o'yinlardan foydalanish. T – Mumtoz soz. 2020. -71 b.

AXBOROT MANBALARI: